

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218206414
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7218206414.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci navrhovateľa/ manželka N. S., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, J., zastúpený JUDr. Andreou Balážovou, advokátkou so sídlom Košice, Moyzesova 46 a manželky L. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XX, H., zastúpená Advokátskou kanceláriou Hopferova s.r.o. so sídlom Košice, Bajzova 2, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu L. D., nar. X.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo účastníkov N. S. a L. S. rod. I. uzatvorené dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Košice - Staré Mesto, vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XXX pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Maloletú L. D., nar. X.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej L. D., nar. X.XX.XXXX sumou 280 Eur mesačne do budúca vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky a to odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

IV. Styk otca s maloletým dieťaťom n e u p r a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 13.7.2018 sa domáhal rozvodu manželstva, nakoľko neplní spoločenský účel.

2. V prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, vyživovaciu povinnosť navrhuje určiť vo výške 150 Eur mesačne, styk neupraviť.

3. Manželka sa k podanému návrhu vyjadrila písomným podaním zo dňa 13.5.2019. S návrhom na rozvod manželstva nesúhlasila, nakoľko je toho názoru, že nedošlo k definitívnemu rozpadu manželstva a verí v záchranu a obnovenie spolužitia.

4. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa správou zo dňa 3.6.2019 v prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na výživu maloletej podľa jeho finančných možností a schopností, s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej, styk neupraviť.

5. Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX čo vyplýva zo sobášneho listu zapísaného v knihe manželstiev matričného úradu Staré Mesto, vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX. U navrhovateľa išlo o manželstvo druhé, u manželky prvé. Z manželstva pochádza maloletá L. D., nar. X.XX.XXXX. Z predchádzajúceho manželstva má navrhovateľ dcéru M. S., nar. X.X.XXXX a syna N. S., nar. XX.X.XXXX. Obaja sú slovenskí štátni občania a posledné spoločné bydlisko mali v byte na Š. Y. XX I. H..

6. Navrhovateľ uviedol, že manželstvo uzavreli po viac ako ročnej známosti. Pred uzatvorením manželstva s manželkou žil v spoločnej domácnosti približne jeden rok. Manželstvo aj tomu predchádzajúce spolužitie bolo od počiatku problematické. Samotné uzavretie manželstva bolo zo strany manželky a jej rodičov vynútené potom čo otehotnela. Manželka sa od počiatku vzťahu nedokázala vysporiadať so skutočnosťou, že už bol ženatý a má z predchádzajúceho manželstva deti, s ktorými udržiava vzťah a má ich rád. Žiarlila na nich, spočiatku si myslel, že je to tým, že nemajú spoločné dieťa. Manželke vadilo, že s nimi trávi čas, čo viedlo medzi nimi ku konfliktom a ostrým hádkam. Spoločné stretávanie vôbec neprichádzali do úvahy, pričom manželka chcela vlastné dieťa. Počas spolužitia nepracovala, bola bez príjmu, žili výlučne z jeho príjmu, pričom uhradil všetky náklady spojené s bývaním a spoločnou domácnosťou počas spolužitia. Manželka mala od neho na svoje bežné výdavky k dispozícii kreditnú kartu, napriek tomu však bola stále nespokojná a upodozrievala ho, že na deti z predchádzajúceho manželstva, či dokonca na bývalú manželku míňa viac na jej úkor. Preto bola častým predmetom hádok otázka peňazí a nakladanie s nimi. Mala vedomosť, že jeho práca si vyžaduje časté cestovanie a prespávanie v hoteloch, ktoré si hradí sám a až následne mu to prepláca zamestnávateľ, preto musí vždy počítat s výdavkami, ktoré nevie vopred určiť. Ďalším problémom medzi nimi bola aj skutočnosť, že manželka bola a stále je pod vplyvom svojich rodičov, všetky záležitosti riešila s rodičmi a nie s ním ako partnerom. Pre časté hádky a konflikty jeho city k manželke postupne ochladli, cítil, že ani narodenie dcéry nepomohlo k ich spoločnému životu. Po narodení dcéry mali prvé spoločné Vianoce tráviť spoločne, avšak manželka odišla na štedrý deň k svojim rodičom aj s dcérou, pričom jeho nechali samého. Ani po jej návrate do spoločnej domácnosti sa situácie nezlepšila. Pokračovali neustále hádky, preto vo februári 2018 zo spoločnej domácnosti sa odsťahoval, nakoľko už nevidel možnosť ďalšieho spoločného života, ani nechcel, aby dcéra bola vystavovaná hádkam. Manželke prispieva na výživu dcéry od opustenia domácnosti, t.j. od marca 2018 sumu 150 Eur mesačne, ktorú bude aj naďalej poukazovať k rukám matky pravidelne každý mesiac. Uvedenú sumu považuje za primeranú k veku dieťaťa ako aj k jeho možnostiam. Na deti z predchádzajúceho manželstva prispieva spolu sumou 360 Eur mesačne. Takto určené výživné mu bolo určené rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/229/2017 v marci 2018. Jeho priemerný príjem je 2.400 Eur vrátane cestovných náhrad a pravidelné výdavky sú 500 Eur, úver, bežné výdavky spojené s bývaním 150 Eur ako elektrina, plyn, výživné 360 Eur mesačne na deti z predchádzajúceho manželstva.

7. Navrhovateľ v ďalšom uviedol, že od podania návrhu došlo k zmene v tom, že jeho príjem je vo výške 1.500 Eur netto. Výdaje má na domácnosť od 130 - 150 Eur mesačne. Platí výživné na deti z predchádzajúceho manželstva 360 Eur mesačne, výživné na maloletú dcéru 280 Eur mesačne, úver 470 Eur mesačne, zostatok peňažných prostriedkov má na chod domácnosti. Navrhovateľ uviedol, že od 1.11.2019 mal zmluvu so základným platom vo výške 800.000 forintov, v čistom 540.000 forintov, pričom mal platené nadčasy. Od vypuknutia corona krízy už nadčasy nemá, preto je jeho príjem vo výške 540.000 forintov, t.j. 1.500 Eur. Súčasne uviedol, že diéty a cestovné neboli zahrnuté v potvrdení o mzde, avšak v súčasnosti už necestuje do zahraničia a teda nemá vyplácané diéty ani cestovné.

8. Manželka uviedla, že vo svojom vyjadrení nesúhlasila s návrhom na rozvod manželstva, avšak vzhľadom na skutočnosť, že nežijú s navrhovateľom v spoločnej domácnosti, s návrhom na rozvod manželstva súhlasí.

9. Manželka uviedla, že v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok z Maďarskej republiky vo výške 100 Eur mesačne, doplatok Slovenskej republiky 180 Eur mesačne, výživné na maloleté dieťa od navrhovateľa 280 Eur mesačne. Na základe neodkladného opatrenia by mal platiť navrhovateľ aj manželské výživné v sume 150 Eur mesačne, avšak uvedenú povinnosť si neplní, preto prebieha exekúcia. Ďalej uviedla, že býva s rodičmi v rodinnom dome, preto rodičom, ktorí sú dôchodcovia prispieva na chod rodinného domu sumou 100 Eur mesačne. Výdavky má väčšinou na maloleté dieťa: strava 300 - 350 Eur mesačne, ošatenie 100 Eur mesačne. V prípade zdravotných

problémov, lieky, vitamínové prípravky, drogéria. Maloletá je do škôlky prihlásená, avšak ju zatiaľ nenavštevuje. Otec sa s maloletým dieťaťom stretáva sporadicky tak raz za mesiac, dva mesiace podľa jeho pracovnej vyťaženia.

10. Manželka vyčíslila svoj priemerný mesačný príjem za obdobie od júla 2018 do mája 2020 vo výške 549,35 Eur spolu s výživným. Nakoľko si manžel neplnil vyživovaciu povinnosť voči nej ako manželke a to ani na základe vykonateľného neodkladného opatrenia s prihladením na jej finančnú situáciu bola nútená podať voči nemu návrh na vykonanie exekúcie, ktoré je vedené súdnym exekútorom JUDr. U. pod č. 19Ex/119/2019. V súčasnosti si manžel neplní v plnej výške ani vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Nemôže opomenúť, že právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva zanikne jej nárok na manželské výživné. Nevlastní žiadny hodnotnejší hnutel'ny, alebo nehnuteľný majetok. Momentálne aj s maloletou bývajú u rodičov, ktorým prispieva sumou 100 Eur na chod domácnosti. Okrem toho uhrádza poplatky za služby mobilného operátora cca 20 Eur mesačne. Inak má bežné výdavky. V súvislosti s maloletou má prevažne bežné výdavky, v noci naďalej používa plienky, umelým mliekom ju už nedokrmuje ale dostáva riadnu stravu. Zásadné sú aj výdavky na drogériu, oblečenie, lieky a vitamíny. V ďalšom uviedla, že pod sp. zn. 19P/100/2018 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bolo dňa 25.8.2020 vydaný rozsudok Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 7CoP/23/2020, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a teda otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 280 Eur mesačne.

11. Manželka ako dôkaz predložila výpisy z bankového účtu vedeného v Slovenskej sporiteľni, a.s.. Jedná sa o účet, ktorého majiteľom je jej otec, ale predmetný bankový účet používa výhradne ona, čo je zrejme aj z kompletných výpisov za jednotlivé mesiace. Na predmetný účet boli poukazované výhradne jej príjmy, ktoré v konaní vyčíslila a to rodičovský príspevok z Maďarska. Doplatok k rodičovskému príspevku z ÚPSVaR spolu s prídavkom na dieťa a nepravidelné platby výživného od otca maloletej. V súvislosti s maloletou má spravidla bežné výdavky, pričom si nezvykne odkladať pokladničné doklady za jednotlivé nákupy. Z výpisov z účtu je zrejme, že väčšie položky sú strava a drogéria, tiež náklady na pohonné hmoty keď chodí s maloletou na rodinnú chalupu do Maďarska. To však nie je výlučný výdavok maloletej.

12. Manželka trvá na určení výšky výživného na maloleté dieťa v sume 350 Eur mesačne.

13. Navrhovateľ na výživu maloletého dieťaťa je ochotný prispievať sumou 250 Eur mesačne.

14. Navrhovateľ predložil súdu potvrdenie o jeho príjme. Predložil doklady preukazujúce pravidelné mesačne uhrádzané náklady a to splátka úveru zo zmluvy o splátkovom úvere vo výške 409,78 Eur, splátka úveru zo stavebného sporenia vo výške 74,66 Eur, životná poisťka 22,54 Eur, náklady spojené s bežným životom ako náklady na bývanie pozostávajúce z platieb za vodu 61,486 forintov ročne/16 Eur mesačne, električka 8.710 forintov mesačne, t.j. 27 Eur mesačne, plyn 21.006 forintov mesačne / t.j. 65 Eur mesačne, TV a internet 5646 forintov mesačne, t.j. 17,40 Eur mesačne.

15. Z pripojeného potvrdenia o mzde vyplýva, že príjem navrhovateľa za obdobie 2/2019 do 1/2020 bol priemerne vo výške 766.955 HUF, za obdobie 2/2020 do 6/2020 príjem vo výške 696.381 HUF mesačne netto, za obdobie 7/2020 do 10/2020 vo výške 552.486 HUF.

16. Navrhovateľ predložil súdu listinné dôkazy a to výpis z účtu, potvrdenie zamestnávateľa navrhovateľa s úradným prekladom, ktorým preukazuje, že navrhovateľ iné platby od zamestnávateľa ako mesačnú mzdu nedostáva, výplatnú pásku za mesiac 08/2020 s úradným prekladom, výplatné pásky za mesiac 05/2020 do 9/2020 bez úradného prekladu pre finančnú náročnosť ako aj následné skenovanie a doručovanie súdu elektronickou cestou

17. Z pripojeného oznámenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Košice bolo zistené, že manželka poberá rodičovský príspevok od 8.12.2017 do doby trvania podmienok, naposledy vo výške 184,02 Eur mesačne. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky. Menovaná nie je a ani v minulosti nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

18. Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 13.9.2019 sp. zn. 19P/100/2018 schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka, právo a povinnosť zastupovať a

spravovať jej majetok majú obaja rodičia a styk otca s maloletou neupravil. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 280 Eur mesačne od 9.5.2018 do budúca. Dlhé výživné za obdobie od 9.5.2018 do 30.9.2019 v sume 2.129,59 Eur zaviazal otca zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Proti rozsudku podal otec voči výrokom o určení výživného a dlžnom výživnom odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7CoP8/23/2020 zo dňa 25.8.2020 potvrdil rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného a dlžnom výživnom.

19. Navrhovateľ a manželka predložili listinné dôkazy preukazujúce ich príjmy a výdavky.

20. Podľa ust. § 18 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

21. Podľa ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

22. Podľa ust. § 19 ods. 2 citovaného zákona, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

23. Podľa ust. § 22 citovaného zákona, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

24. Podľa ust. § 23 ods. 1,2,3 citovaného zákona, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

25. Podľa ust. § 24, ods. 1,3,4,5 citovaného zákona, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

26. Podľa ust. § 27 ods. 1,2 zák. č.36/2005 Z.z. Zákon o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

27. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia

prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

29. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

30. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa ust. § 78 ods. 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je vážne narušené a trvalo rozvrátené, neplní svoj účel, t.j. manželstvo účastníkov nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia. Účastníci konania sa neradia pravidlami ustanovenými v Zákone o rodine (§ 18,19), a toto ich správanie so zreteľom na jeho dĺžku a intenzitu spôsobilo vážny rozvrat medzi účastníkmi konania v manželstve, ktorý je vážny a trvalý a bez možnosti obnovenia základných funkcií manželstva.

33. Súd zároveň po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od manželov už nemožno ani očakávať, že manželské spoložitie niekedy obnovia. Manželstvo účastníkov je poznačené dlhodobým rozvratom zapríčineným nezáujmom o manželské spoložitie a o rodinný život. Príčinou rozvratu manželstva sú neprekonateľné názorové rozdiely účastníkov na fungovanie manželstva ako aj udržiavanie manželského spoložitia a rodinného života. Účel manželstva spočíva tak vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. V danom prípade účastníci už nežijú v spoločnej domácnosti, intímne sa nestýkajú a nemajú záujem na obnovení manželského spoložitia.

34. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že manželstvo účastníkov už neplní svoj účel, tak navrhovateľ ako aj manželka odmietajú obnovenie manželského spoložitia a preto dospel súd k záveru, že všetky podmienky pre rozvod manželstva sú splnené.

35. V zmysle uvedeného súd návrhu navrhovateľa týkajúceho sa rozvodu účastníkov v plnom rozsahu vyhovel a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami Zákona o rodine manželstvo rozviedol.

36. Podľa ust. § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

37. Pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k mal. dieťaťu súd prihliadol na to, aby sa rešpektovalo právo mal. dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súd prihliadol aj na to, u ktorého z rodičov sú lepšie predpoklady pre riadny vývoj, výchovu a celkovú starostlivosť o mal. dieťa a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že tieto podmienky má vytvorené u matky. Prihliadol aj na

tú skutočnosť, že matka sa podieľa na výchove a výžive dieťaťa. Prihliadol na citové väzby a vývinové potreby a dospel k záveru, že matka bude schopná zabezpečiť aj v budúcnosti stabilné výchovné prostredie pre dieťa. Z uvedeného dôvodu súd zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať majetok.

38. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto základné patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pri stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa a to určenie jeho miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Na strane každého povinného sú v tomto prípade jeho zárobky, sú jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, domácnosť, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určenými súdnym rozhodnutím. Miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká.

39. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti by malo byť spravidla dobrovoľné. Jej úprava súdnym rozhodnutím býva spravidla následkom nezhôd v osobnej sfére dotknutých účastníkov. Všeobecnými kritériami pre určenie výšky výživného na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného schopnosti, jeho možnosti a majetkové pomery.

40. Pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ust. § 62 a 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pritom ako to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu finančne náročnej a záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že príjem otca je priemerne od závislosti kurzu od 1500 Eur do 1900 Eur mesačne a príjem matky priemerne vo výške 549,35 Eur (vrátane výživného na maloleté dieťa). Otec dosahuje príjem z pracovnej činnosti, pričom poukazoval na to, že náhrady cestovných výdavkov, ktoré mu patria pripojených pracovných úloh sa nezahrňujú do jeho čistého príjmu v dôsledku charakteru jeho práce

a súm mu preplácané až následne. V ďalšom poukázal na to, že v dôsledku corona krízy už mu neboli tieto cestovné náhrady preplácané, nakoľko nevykonával zahraničné cesty. Vo vzťahu k jeho námietkam súd uvádza, že cestovné náklady sú vyplácané zamestnancovi, nie sú súčasťou mzdy, ani nepodliehajú dani z príjmov, avšak výrazným spôsobom zlepšujú jeho majetkové pomery, pretože pokrývajú jeho životné náklady počas výkonu práce na rozdiel od zamestnanca, ktorý nie je vyslaný mimo bydliska a ktorý si musí uhrádzať všetky životné náklady sám a v ďalšom je známa aj skutočnosť, že vyplácanie cestovných náhrad je hlavným stimulom pri vykonávaní práce mimo bydliska. V ďalšom poukazuje i na Zákon o rodine, na základe ktorého sa na strane povinného rodiča skúmajú jeho celkové zárobkové a majetkové pomery, pretože dieťa a poskytnuté finančné náhrady určujú životnú úroveň povinného rodiča. I napriek corona kríze príjem navrhovateľa je v priemere 1.500 Eur mesačne, pričom z uvedenej sumy po odpočítaní jeho výdavkov spočívajúcich v splácaní úverov ako i nákladov na bývanie, výživného na deti z predchádzajúceho manželstva sumou 280 Eur mesačne vie prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Matka aj naďalej zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, pričom otec sa s maloletým dieťaťom nestretáva, jeho stretávanie je len sporadické, raz za mesiac, prípadne za dva mesiace v závislosti od jeho pracovnej vyťaženia. Okrem výživného na výživu maloletého dieťaťa iným spôsobom neprispieva, to znamená, že starostlivosť o maloleté dieťa a jeho potreby zabezpečuje výlučne matka. Z uvedeného dôvodu je toho názoru, že suma 280 Eur mesačne stačí na pokrytie nákladov na maloleté dieťa. Pri určovaní výšky výživného prihliadol i na príjem matky, ktorý je tvorený výživným na maloletú platenú otcom rodičovským príspevkom z Maďarska a rodičovským príspevkom doplácaným Slovenskou republikou. Z dôvodu, že matka bola na materskej dovolenke žiadny iný príjem nemá. Ako výdavky uviedla výdavky na maloleté dieťa v súvislosti so zabezpečením stravy, bývania a bežných potrieb. Po preskúmaní potrieb maloletého dieťaťa je súd toho názoru, že ide o bežné potreby, ktoré sa nevymykajú z rámca potrieb detí vo veku maloletej. Matka neuviedla žiadne iné mimoriadne výdavky, ktoré by svedčili v prospech určenia vyššieho výživného. V danom prípade súd pri určení výživného prihliadol i na rozhodnutie Okresného súdu Košice II zo dňa 13.9.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25.8.2020 a uvádza, že výživné určil v rozsahu predchádzajúcej úpravy, nakoľko k podstatným zmenám pomerov od tohto rozhodnutia nedošlo. Výdavky otca a výdavky matky sú totožné s výdavkami, ktoré uviedli v konaní, ktoré predchádzalo konaniu o rozvod manželstva, otec sa s maloletým dieťaťom stretáva sporadicky. Za takejto situácie súd dospel k záveru, že výška výživného je v záujme maloletého dieťaťa a rešpektuje jeho aktuálne potreby ako i príjmy a výdavky na strane rodičov.

41. Súd v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, dôsledne zohľadnil obidve základné hľadiská pre určenie výživného, ktorými sú odôvodnené potreby oprávneného na jednej strane a schopnosti a možnosti povinného na strane druhej, pretože obidve hľadiská spolu veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú, a preto ich nemožno vykladať jedno bez druhého, alebo izolovane sa zamerať na jednotlivé skutočnosti tvoriace súčasť iba jedného z týchto kritérií. Vychádzajúc zo zákonného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z neho vyplývajúcich zásad dospel k presvedčeniu, že výživné vo výške 280 € mesačne je primerané

42. Podľa ust. § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

43. V danom prípade rodičia styk žiadali neupraviť, preto súd rozhodoval o úprave styku otca s maloletým dieťaťom v zmysle ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine.

44. O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.